

1. De geloofsbelijdenis: volkslied van het volk van God

Suggestie vooraf: leer de melodie (zie achterkant) aan die de vormelingen zingend antwoorden tijdens de geloofsbelijdenis.

- Bekijk een video op Youtube waarin voetballers voor de wedstrijd samen hun volkslied zingen:

<https://youtu.be/GZeKzNd1b-4?si=PZn2CxUM2LcYocmU>

- Wissel met de vormelingen uit over wat ze gezien hebben op de video. Wat heb je gezien in het filmpje? Wat doen de voetballers of wat doen ze niet? Hoe staan ze daar? Welke gevoelens zie je bij hen? Wanneer wordt het volkslied gezongen? Waarom zouden ze dit zingen? Wat zou dit samen zingen voor hen kunnen betekenen?

De reacties van de voetballers zijn vaak verschillend en ook in het publiek kan je verschillende reacties merken. Sommigen kennen het volkslied niet maar beleven de zang in stilte mee of doen een poging om te proberen meezingen. Anderen kennen de tekst en melodie vanbuiten en zingen uit volle borst mee. Sommigen begrijpen de inhoud van het lied, voor anderen blijft de inhoud misschien wat mysterieus. Sommige spelers worden emotioneel van dit lied. Al deze wijzen mogen er zijn. Elk zingt apart, en toch doen ze dit samen. De voetballers staan plechtig recht en houden elkaar vast, de hand op het hart. Elke match opnieuw wordt dit gebeuren met een bepaalde structuur herhaald, de diepte ervan is immers niet volledig te vatten in één enkel moment. Het is een soort ritueel voor de start van de wedstrijd dat op zich niet 'nodig', niet 'nuttig' is, maar toch vindt het plaats omdat het zinvol is: het scheidt verbondenheid met elkaar en met hun land, en geeft moed en kracht om te spelen voor hun land.

- Het volk van God heeft ook een volkslied: de geloofsbelijdenis of het credo. Zing samen met de vormelingen de geloofsbelijdenis.

Suggestie: de Orde van dienst 'Vormselviering met doopherdenking' biedt een mooie gezongen geloofsbelijdenis aan, waarin de vormelingen telkens zingend antwoorden met 'Ik geloof... Nooit ben ik alleen' (zie achterkant).

- Wissel met de vormelingen uit over hoe ze dit samen zingen van de geloofsbelijdenis ervaren hebben. Hoe voelt dit?
- Als christenen zingen we al eeuwenlang tijdens elke viering ons 'volkslied' uit: de geloofsbelijdenis die we ontvangen hebben van en in de Kerk. We staan daarvoor plechtig recht.

De geloofsbelijdenis

Voorganger:

Geloof je in God, de almachtige Vader,
Schepper van hemel en aarde?

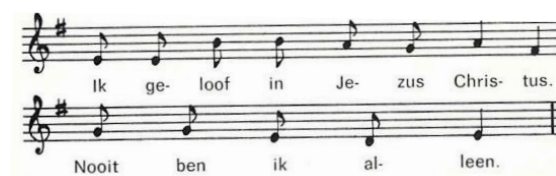
Vormelingen:

Voorganger:

Geloof je in Jezus Christus,
zijn eengeboren Zoon, onze Heer,
geboren uit de Maagd Maria,
die geleden heeft,
gestorven en begraven is,
die uit de dood is opgestaan
en zit aan Gods rechterhand?

Vormelingen:

Voorganger:

Geloof je in de heilige Geest
die Heer is en het leven geeft,
die vandaag door het sacrament van het vormsel
jullie met zijn liefde komt bezielen
zoals eens de apostelen op het pinksterfeest?

Vormelingen:

Voorganger:

Geloof je in de heilige katholieke kerk,
de gemeenschap van de heiligen,
de vergeving van de zonden,
de verrijzenis va het lichaam
en het eeuwig leven?

Vormelingen:

2. Ik geloof in God als Vader, Zoon en Geest. Het kruisteken als de kortste geloofsbelijdenis

- Bekijk met de vormelingen de video van Jaak Pauwels, priester in het bisdom Gent, over het kruisteken:

<https://www.youtube.com/watch?v=zqnVaHLGW2M>

(Zie achterkant voor de uitgeschreven tekst)

- Maak, net als Jaak, samen met de vormelingen heel bewust het kruisteken.
- De betekenis van het kruisteken beter leren kennen gaf Jaak nieuwe zuurstof om het kruisteken te maken. Hij vraagt ons op het einde van zijn filmpje: 'en voor u?'. Ga in gesprek met de vormelingen over de video. Hoe voelt het voor hen om het kruisteken te maken? Wat hebben ze onthouden uit de video? Waar hebben ze vragen bij? Herhaal tijdens het gesprek in je eigen woorden wat Jaak heeft verteld of laat de vormelingen in hun eigen woorden dit vertellen.
- Tijdens de liturgie belijden we ons geloof wanneer we de geloofsbelijdenis zingen, maar dit doen we ook wanneer we een kruisteken maken. Het kruisteken is de kortste geloofsbelijdenis die er is: ik geloof in God die Vader, Zoon en Geest is.
Het is niet enkel in de kerk dat we een kruis kunnen zien of waar we een kruisteken maken. Nodig de vormelingen uit om na te denken waar ze soms een kruisbeeld zien staan of hangen, met of zonder het lichaam van Jezus. Zien ze soms mensen die een kruisteken maken? Misschien kennen ze wel een voetballer die dit doet voor een wedstrijd?
- *Extra suggestie:* laat de vormelingen een kruisje knutselen om rond hun hals te dragen tijdens de vormselliturgie. Het is een zichtbare uitdrukking, een teken van hun geloof in God als Vader, Zoon en Geest.

Tekst Jaak Pauwels over het kruisteken

In de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Amen.

Het teken van de christenmens, het kruisteken, dat kennen wij. Al doen we het altijd niet zo mooi. Vaak is het meer van *“de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Amen”*. Gewenning en veel gebruik heeft daarmee te maken, maar zeker ook het verlies van de symboliek en de rijke betekenis van het kruisteken.

Dat was ook bij mij. Tot een goede vriend van mij, jaren terug, Lode Aerts, mij vertelde hoe de oud-Oosterse Orthodoxe kerk zich het kruisteken maakt.

Daar begint men met de duim, de wijsvinger, de middelvinger bij mekaar te houden. Hier begint de symboliek al: Vader Zoon en Geest. En dan de ringvinger en de pink naar binnen gevouwen: Jezus Christus is God en mens. En dan rijkt men als het ware hoog naar de hemel, en gaat dan met de hand tot aan het hoofd, waarmee ze willen zeggen: God de hemelse Vader heeft de mensen lief, en hij wil dat we hem leren kennen, dat we hem in ons kopke steken. En dan buigt men met de hand tot op de grond, tot op de aarde, en komt men naar de borst, naar het hart, en zegt: en de Zoon. Waarmee men wil zeggen: God is niet in de hemel gebleven, hij is afgedaald, in zijn Zoon is hij mens geworden, die het leven met ons wil delen, en wonen in ons hart. En tenslotte gaat men van de rechterschouder naar de linkerschouder en zegt: en de heilige Geest. De Geest stort zich uit over het hele leven, verbindt Oost en West, links en rechts, en vervult zo het leven van de mens en maakt het nieuw.

Zo wil het kruisteken eigenlijk zeggen dat God geschiedenis wil maken met de mens, dat hij actief aanwezig blijft.

En zo kreeg mijn kruisteken nieuwe zuurstof. Ik zeg niet dat ik het altijd zo mooi en zo traag maak, en waarschijnlijk de oud-Oosterse Orthodoxe kerk ook niet, maar het heeft wel geholpen voor mij ... en voor u?

3. 'Nooit ben ik alleen'

'Ik geloof' samen belijden, ontvangen en doorgeven

- Zing samen opnieuw de geloofsbelijdenis zoals je dit tijdens de eerste werkvorm gedaan hebt.
- Het terugkerend antwoord op de vier grote vragen in de geloofsbelijdenis is 'Ik geloof... Nooit ben ik alleen'. Nodig de vormelingen uit om met elkaar in gesprek te gaan. Heb je je al eens alleen gevoeld? Hoe ben je daar toen mee omgegaan? Wie of wat heeft je geholpen? Wanneer, met wie, heb je je al eens echt verbonden gevoeld? Misschien herinner je bijvoorbeeld een moment (in de klas, thuis, jeugdbeweging, sport, familie, kerk, ...) waar je dacht: 'nu zijn we hier echt samen'?
- Tijdens het vormsel zullen de vormelingen niet alleen zijn. Hun peter of meter, of de catechist, de pastoor,... zal zijn of haar hand op hun schouder leggen wanneer ze gezalfd worden. Zo is ook geloven. Net zoals in de vriendschapsicoon (toon de achterkant van de map) legt Jezus zijn hand op onze schouder en gaat Hij met elk van ons mee op weg, ons hele leven lang. Soms is zijn aanwezigheid 'zichtbaar', voelbaar: doorheen mensen, schoonheid, kwetsbaarheid,... Soms voelen we zijn aanwezigheid niet, maar ook dan mogen we erop vertrouwen dat Hij er is. Nooit ben ik alleen.
- God gaat met elk van ons mee op weg. Daarom zingen we 'ik geloof'. Niemand kan echter in zijn eentje geloven, zoals ook niemand in zijn eentje kan leven. Net zoals in een volkslied bezing ik in de geloofsbelijdenis mijn liefde voor God als Vader, Zoon en Geest. Wanneer elkeen zijn/haar liefde uitzingt, worden we op dat moment samen één volk van God, één Kerk. 'Mijn' geloof wordt 'ons' geloof.

*"Het geloof van anderen draagt mij mee,
zoals ook het vuur van mijn geloof
aanstekelijk werkt op anderen en hen sterk maakt"*
Youcat, p. 27.